

Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Revisionsrapport ”Uppföljande granskning av näringslivsverksamheten”

År 2015 genomförde revisorerna i Lindesberg en granskning av kommunens näringslivsverksamhet. Detta bland annat mot bakgrund av att mätningar och jämförelser av företagsklimat visade på negativa resultat för kommunen. Granskningen som genomfördes år 2015 påvisade brister rörande bemötandefrågor inom myndighetsutövning, handläggningstider och kunskap om resultat och effekter av det då gällande utvecklingsprogrammet. Revisorerna lämnade ett antal rekommendationer för att komma till rätta med bristerna.

Revisorerna har beslutat att genomföra en uppföljande granskning som syftar till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt att revisorernas synpunkter till följd av genomförd granskning har hanterats av berörda nämnder.

Efter genomförd granskning bedömer vi att kommunstyrelsen inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt att revisorernas synpunkter till följd av tidigare granskning har hanterats av berörda nämnder.

Vi bedömer att näringslivsarbetet i kommunen fortsatt är i stort behov av utveckling. Därtill bedömer vi att det är otillfredsställande att kommunstyrelsen inte agerat i högre utsträckning med tanke på den tidigare granskningen från 2015 och den låga nivå i rankingen av det lokala företagsklimatet som Lindesbergs kommun haft i över 10 år.

Vår rekommendation kvarstår att kommunstyrelsen bör skaffa sig tillräcklig kunskap om resultat och effekter av kommunens genomförda insatser. Lindesbergs kommun har de senaste 10 åren legat mycket lågt i Svenskt näringslivs ranking. Under hösten nådde kommunen den lägsta placeringen under denna period, som den kommun som enligt rankingen har näst sämst näringslivsklimat i landet.

Bedömningarna i sin helhet har sammanfattats i en revisionsrapport som behandlats och godkänts av revisorerna vid sammanträdet 2020-02-27.

Revisorerna har beslutat att överlämna rapporten till kommunstyrelsen med önskan om skriftligt svar senast 21 maj med kommentarer till granskningen om vilka åtgärder nämnden planerar att vidta. Svaret skall ställas till revisorerna samt PwC, Tobias Björn, Box 885, 721 23 Västerås.

FÖR REVISORERNA

Ulla-Britt Norgren
Ordförande

Uppföljande granskning av näringslivsverksamheten

Lindesbergs kommun
Februari 2020

*Henrik Fagerlind
Helena Richardsson
Tobias Björn*

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Avgränsning	4
1.5. Metod	4
2. Organisation	5
3. Granskningsresultat	6
3.1. Tidigare granskning	6
3.1.1. Iakttagelser	6
3.2. Hantering av identifierade brister	6
3.2.1. Iakttagelser	6
3.3. Kommunens nuvarande näringslivsarbete	7
3.3.1. Iakttagelser	7
Sammanfattande bedömning	11
Bilaga 1 – Dokumentförteckning	12
Bilaga 2 – Svenskt Näringslivs företagsranking 2019	13

Sammanfattning

År 2015 genomförde revisorerna i Lindesberg en granskning av kommunens näringslivsverksamhet. Granskningen påvisade brister rörande bemötandefrågor inom myndighetsutövning, handläggningstider och kunskap om resultat och effekter av det då gällande utvecklingsprogrammet. PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lindesbergs kommun genomfört en uppföljning av granskningen som genomfördes år 2015. Den uppföljande granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt att revisorernas synpunkter till följd av genomförd granskning har hanterats av berörda nämnder.

Efter genomförd granskning bedömer vi att kommunstyrelsen inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt att revisorernas synpunkter till följd av tidigare granskning har hanterats av berörda nämnder. Vi bedömer att näringslivsarbetet i kommunen fortsatt är i stort behov av utveckling. Därtill bedömer vi att det är otillfredsställande att kommunstyrelsen inte agerat i högre utsträckning med tanke på den tidigare granskningen från 2015 och den låga nivå i rankingen av det lokala företagsklimatet som Lindesbergs kommun haft i över 10 år.

Vår rekommendation kvarstår att kommunstyrelsen bör skaffa sig tillräcklig kunskap om resultat och effekter av kommunens genomförda insatser. Lindesbergs kommun har de senaste 10 åren legat mycket lågt i Svenskt näringslivs ranking. Under hösten nådde kommunen den lägsta placeringen under denna period, som den kommun som enligt rankingen har näst sämst näringslivsklimat i landet.

Vår bedömning bygger på nedanstående iakttagelser:

Vi bedömer att granskningen i huvudsak togs emot väl av kommunstyrelsen som delade den problembeskrivning som granskningen gav. När det gäller de konkreta rekommendationer som lämnades i granskningen noterar vi att förändringar i sättet att styra och följa upp verksamheten anfördes från kommunstyrelsens sida. Dessa förändringar, en övergång till Stratsys, menade styrelsen skulle motsvara rekommendationerna rörande övergripande strategidokument inom näringslivsområdet, samt skulle underlätta framtida uppföljning och utvärdering av arbetet. Kommunstyrelsen fattade vidare ett beslut om uppdrag för kommunchefen. Uppdraget att ta fram en övergripande strategi för kommunens näringslivsarbete har emellertid inte genomförts.

I vår uppföljande granskning framkommer att åtgärder har vidtagits inom flertalet områden för att förbättra förutsättningarna för det lokala näringslivet, däribland justeringar av översiktsplanen, förbättrad kollektivtrafik, tillhandahållande av industritomter och ett utökad bostadsbyggande. Det framkommer dock att den externa kommunikationen samt uppföljningen och utvärderingen av de enskilda insatserna behöver förbättras.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

När revisionens rapporter överlämnas påtalas bland annat behov av åtgärder och revisorerna önskar svar på granskningsrapporten. En viktig del i revisorernas arbete är att följa upp granskningar som tidigare genomförts.

År 2015 genomförde revisorerna i Lindesberg en granskning av kommunens näringslivsverksamhet. Detta bland annat mot bakgrund av att mätningar och jämförelser av företagsklimat visade på negativa resultat för kommunen. Granskningen som genomfördes år 2015 påvisade brister rörande bemötandefrågor inom myndighetsutövning, handläggningstider och kunskap om resultat och effekter av det då gällande utvecklingsprogrammet. Revisorerna lämnade ett antal rekommendationer för att komma till rätta med bristerna.

I den senaste rankingen av företagsklimat i landets kommuner placerade sig Lindesbergs kommun på plats 289 av 290 kommuner, vilket aktualiserar behovet av att dels följa upp 2015 års granskning, dels få en beskrivning av näringslivsverksamhetens nuläge.

I relation till ovanstående har revisorerna utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat att genomföra en uppföljande granskning av kommunens näringslivsverksamhet.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt att revisorernas synpunkter till följd av genomförd granskning har hanterats av berörda nämnder.

För att besvara syftet ingår följande delar i granskningen:

- Hur togs granskningens resultat/synpunkter emot av kommunstyrelsen?
- Har åtgärder vidtagits för att komma tillrätta med de brister som identifierades i tidigare granskning?
- Vilka orsaker finns till att beslutade åtgärder eventuellt inte har vidtagits?
- Hur fungerar kommunens näringslivsverksamhet 2019?

1.3. Revisionskriterier

Följande revisionskriterier (bedömningsgrunder) utgör grunden för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar:

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap.
- Tidigare granskning av näringslivsarbetet (2015)
- Kommunens styrdokument

1.4. Avgränsning

Granskningen avgränsas till att omfatta uppföljning av granskningen av näringslivsverksamheten som genomfördes 2015. Kommunstyrelsen är granskningens revisionsobjekt. En beskrivning av hur näringslivsarbetet bedrivs idag ingår också i granskningen.

1.5. Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer, analys av missivsvar, dokumentstudier (se bilaga 1 för fullständig dokumentförteckning) samt fördjupning avseende kommunens rankingresultat i mätningar av företagsklimat.

Följande funktioner har intervjuats:

- Kommunstyrelsens ordförande
- Kommunstyrelsens vice ordförande
- Förvaltningschef, tillväxtförvaltningen
- Näringslivschef, näringslivsenheten, tillväxtförvaltningen
- Näringslivsutvecklare, näringslivsenheten, tillväxtförvaltningen

Rapporten har kvalitetssäkrats enligt PwC:s rutiner för kvalitetssäkring och ett utkast av rapporten har överlämnats för saktlighetskontroll till de som har ingått i granskningen.

2. Organisation

I reglementet för kommunstyrelsen, som gäller sedan den första januari 2015, framgår att det i styrelsens ledningsfunktion ingår att leda och samordna bland annat mark- och bostadspolitiken, tillse att en tillfredställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas. I styrelsens uppdrag ingår även att leda och samordna utvecklingen av brukarinflytande.

Kommunstyrelsen har två utskott, utskottet för stöd och strategi samt tillväxtutskottet. Tillväxtutskottet, vars ordförande är kommunstyrelsens ordförande, ansvarar för vuxenutbildning, arbetsmarknad, kommunala kultur- och fritidsverksamheten, näringslivsutveckling och turism. Utskottet ansvarar även för bland annat konsumentrådgivning, landsbygdsutveckling, mark och exploatering samt infrastruktur. Kommunstyrelsen har även delegerat beslut utifrån sitt ansvar som arbetslöshetsnämnd till tillväxtutskottet.

Kopplad till kommunstyrelsens tillväxtutskott finns kommunstyrelseberedningen för lokal utveckling. Syftet är enligt arbetsordningen, antagen 2015-02-01, att arbeta för ökad samverkan med näringsliv, ideella organisationer och offentlig sektor för den loka utveckling och därmed uppnå synergieffekter mellan kommunens utvecklingsstrategi, lokala utvecklingsplaner och olika stödformer för landsbygden. Även ärenden som är kopplade till de medel som finns för landsbygdsutveckling bereds.

Tillväxtförvaltningen

Det är tillväxtförvaltningen som utför de beslut/uppdrag som tillväxtutskottet har fattat. Tillväxtförvaltningen består av fyra enheter: kulturenheten, arbetsmarknadsenheten, vuxenutbildningen och näringslivsenheten.

Näringslivsenheten ansvarar för frågor rörande näringslivsutveckling, turism, konsumentrådgivning, föreningsbidrag, landsbygdsutveckling, mark och exploatering samt infrastruktur.

3. Granskningsresultat

3.1. Tidigare granskning

Hur togs granskningens resultat/synpunkter emot av kommunstyrelsen?

3.1.1. Iakttagelser

Granskningen av kommunens näringslivsarbete som genomfördes 2015 visade på brister avseende bemötandefrågor inom myndighetsutövning och handläggningstider samt bristande kunskap om resultat och effekter av det då gällande utvecklingsprogrammet. I sitt missiv, daterat 2015-10-14, efterfrågade revisorerna svar från kommunstyrelsen om vilka åtgärder styrelsen planerat att vidta med anledning av de identifierade bristerna. I missivet uppmanades kommunstyrelsen även att uppdra åt tillväxtutskottet att låta genomföra en utvärdering av det utvecklingsprogram som utgjort stommen i de senaste årens näringslivsarbete samt att ta fram en strategi eller handlingsplan för kommande års arbete.

Av kommunstyrelsens yttrande, daterat 2015-12-15, framgår att granskningen beskriver kommunens näringslivsarbete och företagsklimat på ett bra och rättvisande sätt. Vidare framhålls att det skett en strategisk utveckling av kommunens uppföljningsprocess av mål och indikatorer sedan de styrdokument som analyserades i granskningen togs fram. Det framhålls att implementeringen av Stratsys anses ersätta utvecklingsprogrammet som tjänat ut sin roll varför näringslivsenheten rekommenderar kommunstyrelsen att avveckla det vid utgången av 2015. Genom Stratsys redovisas information om verksamhet, måluppfyllelse och effekter två gånger per år varpå näringslivsenheten anser att någon särskild uppföljning av utvecklingsprogrammet inte är nödvändig.

I samband med att yttrandet antogs beslutade kommunstyrelsen att uppdra åt kommunchefen att arbeta fram en övergripande strategi för kommunens näringslivsarbete, som ska gälla från 2017.

3.2. Hantering av identifierade brister

Har åtgärder vidtagits för att komma tillrätta med de brister som identifierades i tidigare granskning?

Vilka orsaker finns till att beslutade åtgärder eventuellt inte har vidtagits?

3.2.1. Iakttagelser

I intervju med kommunstyrelsens presidium samt företrädare för tillväxtförvaltningen framkommer att kommunstyrelsens beslut att låta ta fram en övergripande näringslivsstrategi inte har genomförts. Näringslivsarbetet har istället utgått från kommunfullmäktiges "Utvecklingsstrategi vision 2025" och kommunens "Besöksplan". Vidare framkommer att chefspositionen inom näringslivsenheten har varit vakant under en längre period vilket enligt respondenterna har påverkat kommunens näringslivsarbete negativt. Det framhålls även att styr- och ledningssystemet Stratsys var relativt nytt i kommunen och inte fungerade ändamålsenligt vid tidpunkten för granskningen. Sedan dess har kommunens styrmodell reviderats vid två tillfällen, dels i september 2017 och dels i februari 2019 då kommunfullmäktige beslutade om den nuvarande styrmodellen. Det beslutades att den

nya styrmodellen skulle införas successivt under 2019 och börja gälla fullt ut från och med 2020.

I dokumentet *"Styrmodell för ledning och styrning"*, som beskriver den nya styrmodellen, anges att styrning och ledning inom kommunen ska baseras på tillit och inte leda till ökade krav på detaljerad planering och uppföljning av verksamheterna. Planering och uppföljning av mer operativ karaktär ska hanteras inom verksamheten utan krav på dokumentation. Det framgår att det övergripande syftet med den nya styrmodellen är att visa en gemensam struktur och gemensamma arbetssätt för styrning och ledning av kommunen och dess verksamheter. I samband med implementeringen av den nya styrmodellen har kommunen genomfört ett arbete med att ta fram nya fullmäktigemål samt nya nämndmål som ska gälla från och med 2020 då kommunens utvecklingsstrategi sträcker sig till och med 2019.

I intervju med kommunstyrelsens presidium framkommer att åtgärder vidtagits inom olika områden för att förbättra förutsättningarna för det lokala näringslivet, däribland justeringar av översiktsplanen, förbättrad kollektivtrafik, tillhandahållande av industritomter och ett utökat bostadsbyggande. Vidare framkommer att kommunstyrelsen sedan 2015 har utvecklat olika former av dialogmöten där de möter företagare och diskuterar utvecklingen i Lindesberg. Det uppges även att handläggningstiden avseende bygglov har förkortats, men att verksamheten fortfarande har utmaningar vad gäller hög personalomsättning vilket över tid påverkar både handläggningstiden och servicen negativt.

3.3. Kommunens nuvarande näringslivsarbete

Hur fungerar kommunens näringslivsverksamhet 2019?

3.3.1. Iakttagelser

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2016 om en ny Vision 2025, Utvecklingsstrategi 2017–2019, där kommunens långsiktiga inriktning anges: *"Lindesbergs kommun ska genom nydanande insatser, byggda på tradition och erfarenhet, vara det naturliga valet för näringsliv och boende i Bergslagen och angränsande delar av Mälardalen. Lindesberg - Bergslagens själ"*. Kommunfullmäktige har i utvecklingsstrategin 2017-2019 antagit tio inriktningsmål som syftar till att förverkliga visionen. Inriktningsmålen är fördelade till nämnderna som bryter ned målen till nämndmål. Verksamheterna inom nämndens förvaltning bryter vid behov ner nämndernas mål till verksamhetsmål och kopplar aktiviteter till målen. Kopplat till aktiviteterna anges målvärden för att kunna bedöma måluppfyllelsen.

Utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål har kommunstyrelsen antagit 13 nämndmål för tillväxt 2019. Av dokumentet *"Nämndernas Mål och budget 2019 Vp 2020-2021"* framgår bland annat följande mål för tillväxt som har en koppling till näringslivsarbetet:

- Medborgarna upplever ett gott bemötande, tydlighet och tillgänglighet i kontakter med Tillväxtförvaltningens verksamheter.
- Tillväxtförvaltningen verkar för att skapa mötesplatser för näringslivet i Lindesbergs kommun.

- Tillväxtförvaltningen verkar för att erbjuda våra besökare en innehållsrik vistelse i Lindesbergs kommun
- Tillväxtförvaltningen verkar för en attraktiv livsmiljö där kommuninvånarna är delaktiga och kan påverka sitt närsamhälle i form av lokalutveckling.
- Tillväxtförvaltningen erbjuder yrkesutbildningar utifrån arbetsmarknadens behov.

Till varje mål finns en eller flera indikatorer angivna, exempelvis antal nystartade företag per 1000 invånare och företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs ranking. För flertalet indikatorerna saknas angivna målvärden.

I *"Nämndernas verksamhetsberättelse januari till augusti 2019"* framkommer att kommunens e-tjänsteportal lanserade i juni 2019. Arbetet uppges ha varit omfattande men syftar till att i ett längre perspektiv skapa större möjligheter för kommunens medborgare och förhoppningsvis förkorta vissa handläggningstider. Vidare framkommer att Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen har en ny tydligare prioritering av bygglovsärenden vilket har resulterat i aningen längre handläggningstider på bygglov, men att handläggningstiden fortsatt är låg (4,8 veckor) och bättre än målvärdet (5 veckor). Det framgår också att Samhällsbyggnad Bergslagen har ett gemensamt servicecenter för att öka tillgängligheten för kunderna, men att samarbetet mellan förbund och förvaltning behöver utvecklas och förbättras. Av verksamhetsberättelsen framgår också att nämndens mål för kundnöjdhet inte nås. Som utvecklingsåtgärder anges bland annat ökad tillgänglighet, bättre information och ökat kundfokus.

Vidare framkommer att tillväxtförvaltningen under det första halvåret av 2019 har präglats av förändringsarbete. Det anges att enheterna, precis som de andra verksamheterna i kommunen, har arbetat med att definiera sina grunduppdrag utifrån den nya styrmodellen. Det anges även att samarbetet mellan förvaltningen och samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen måste fortsätta att utvecklas för att kunna vara en kommun med ett gott näringslivsklimat. Majoriteten av målen för tillväxt följs upp per helår och därför framgår inget utfall för målen efter det första halvåret i verksamhetsberättelsen.

I intervju beskrivs näringslivsenheten ha sett över sin verksamhet och bland annat kartlagt samtliga pågående projekt, men saknar för tillfället en verksamhetsplan för 2020. Vidare framkommer att samverkan mellan näringslivsenheten och övriga verksamheter som arbetar med myndighetsutövning har förbättrats. Numera genomförs delar av arbetet i projektform kring gemensamma utmaningar vilket ska bidra till ett bättre samarbete mellan olika professioner. Som exempel nämns att det har utvecklats en ny mötesstruktur kring mark- och exploateringsfrågor. Det framhålls också att det pågår ett arbete för att skapa "en väg in" i kommunen vilket ska underlätta för enskilda arbetstagare och företag. Därutöver uttrycks ett stort behov av att renodla uppdraget och de uppgifterna som åligger näringslivsenheten. Detta för att skapa en mer effektiv näringslivsutveckling och förbättra relationerna mellan näringslivsenheten och andra förvaltningar i kommunen.

I intervju framhålls även att kommunen har flertalet goda samarbeten med det lokala näringslivet sedan flera år tillbaka. Som exempel nämns att en ny industriteknisk vuxenutbildning har startat upp på grund av ett mångårigt samarbete inom ramen för vuxenutbild-

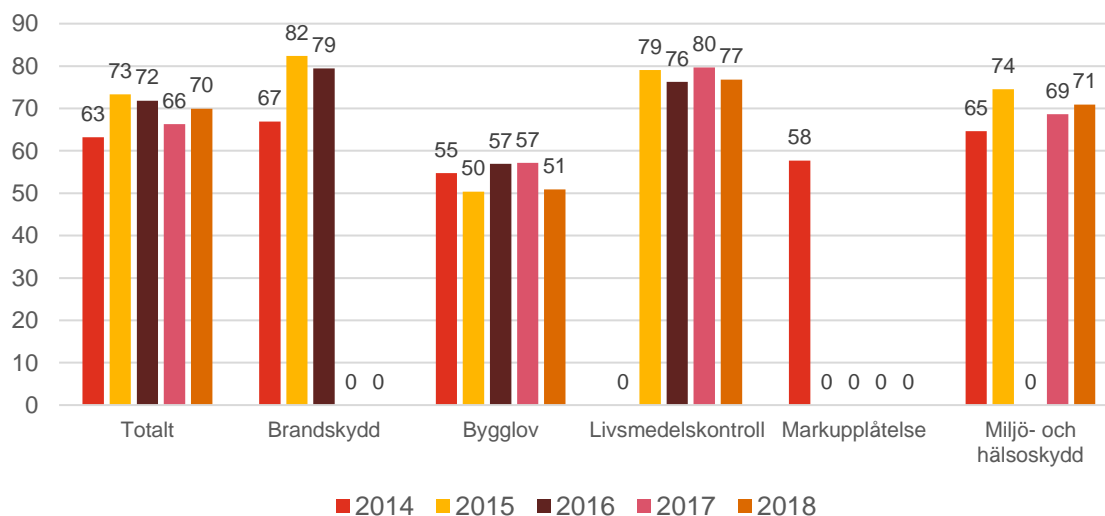
ningens Kompetensråd. Samtidigt framhålls att samverkan med det lokala näringslivet behöver förbättras ytterligare och att näringslivsenheten arbetar aktivt med detta. Som exempel nämns att man har etablerat fyra specifika mötesplatser (servicepunkter) på olika orter i kommunen för att få ett tätare samarbete mellan kommunen och olika aktörer. Näringslivsenheten sänder även ut ett nyhetsbrev per mail till företag, politiker och tjänstemän som är intresserade av kommunens näringslivsarbete.

I intervju med kommunstyrelsens presidium framkommer att uppföljningen och utvärderingen av de enskilda insatserna som genomförs kan förstärkas för att säkerställa att kommunen gör rätt saker. Det framhålls också att kommunen måste förbättra sitt externa kommunikationsarbete och påvisa vilka insatser som görs för att förbättra det lokala företagsklimatet.

Sveriges kommuner och regioners servicemätning Insikt¹

I SRK:s undersökning som genomfördes 2018² deltog sammanlagt 171 kommuner. I den samlade NKI-mätningen för samtliga myndighetsområden var det genomsnittliga resultatet i landet 72. Lindesbergs kommun fick ett resultat på 70 och därmed hamnade på plats 127 av de 171 kommuner som deltog i hela landet. Resultatet är fyra poäng bättre än 2017 men något sämre än resultatet 2015 (73 poäng) och 2016 (72 poäng), vilket ses i diagrammet nedan som visar kommunens utveckling över tid. Diagrammet visar även att bygglov är det myndighetsområde där kommunen fått lägst poäng de senaste fem åren.

Diagram 1: Nöjd-kund-index, 2014-2018³

¹ Insikt är Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) servicemätning av kommuners myndighetsutövning och är tänkt att fungera som ett verktyg för kommuner i arbetet med att skapa ett bättre företagsklimat. SKR genomför undersökningen med hjälp av enkäter som skickas till kunder (företagare, privatpersoner med flera) som haft ett avslutat myndighetsärende med kommunen under mätåret. Undersökningen är upplagd enligt analysmodellen Nöjd-Kund-Index och värderar resultaten på en skala mellan 0 till 100, där 0 är det lägsta värdet och 100 är det högsta värdet. I undersökningen ingår myndighetsområdena brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd samt serveringstillstånd. Undersökningen utgår från följande faktorer: tillgänglighet, information, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet.

² Resultaten för 2019 års mätning kommer att offentliggöras den 22 april 2020.

³ Summan 0 i diagrammet innebär att det saknas ett värde för det specifika året. För myndighetsområdet "serveringstillstånd" saknas värden för samtliga år och området är därför exkluderat från diagrammet.

Svenskt Näringslivs företagsranking⁴

I 2019 års ranking hamnade Lindesbergs kommun på plats 289 av 290 kommuner, vilket innebär att kommunen tappade 20 placeringar jämfört med 2017. Den kommun som hamnar högst på rankingen av kommunerna i Region Örebro län är Lekebergs kommun som hamnar på plats 21. I tabellen nedan ses kommunens utveckling i Svenskt Näringslivs ranking över tio år.

Tabell 1: Resultat för Lindesbergs kommun, lokalt företagsklimat, 2009-2019

Årtal	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Resultat	269	264	274	278	279	279	260	225	238	269	289

Vartannat år innefattar undersökningen även förtroendevalda politikernas attityder till företagsklimatet. Resultatet från 2019 års enkät visar att åsikterna om Lindesbergs företagsklimat skiljer sig åt mellan företagarna och politikerna (se bild 2 i bilaga 2). Företagarna ger Lindesbergs kommun ett sammanfattande betyg på 2,76, på en skala mellan 1-6 där 6 är bäst, medan politikerna ger kommunen det sammanfattande betyget 4,14.

En nedbrytning av enkätresultatet från 2019 visar att kommunen har försämrat sina positioner inom samtliga enkätområden. De områden som har försämrats mest är skolans attityder till företagande, sammanfattande omdöme, kommunpolitikernas attityder till företagande, konkurrens från kommunen samt vägnät, tåg- och flyg (se bild 3 i bilaga 2). Vidare framgår att kommunen har förbättrat sin placering i två av sex delrankingar som baseras på statistik från SCB och UC (se bild 4 i bilaga 2). De förbättrade faktorerna är entreprenader⁵ och kommunalskatt⁶.

I intervju framkommer att näringslivschefen har redogjort för rankingresultaten från både Svenskt Näringsliv och SKR i olika sammanhang, däribland fördrag för kommunstyrelsen, tillväxtutskottet, handelskammaren Bergslagen samt branschrådet för tillverkande industri. Efter redogörelsen beslutade kommunstyrelsen att införa information om kommunens näringslivsarbete som en stående informationspunkt på styrelsens möten samt att politikerna ska genomgå en utbildning som handlar om vad det innebär att vara en företagsvänlig kommun.

---

⁴ Svenskt Näringsliv sammanställer sedan 2001 en årlig ranking av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Syftet med rankingen är att visa var i Sverige det är mest gynnsamt att starta och driva företag. Enkäten innehåller frågor inom nio områden, däribland attityder till företagande, kommunens dialog och information, kommunens myndighetsutövning samt kompetensförsörjning och infrastruktur. 2019 års ranking utgörs till två tredjedelar av enkätsvar från 30 627 företagare. I den sista tredjedelen väger Svenskt Näringsliv även in statistiska faktorer från Sveriges statistiska centralbyrå (SCB) och UC.

⁵ Entreprenader visar andelen av den kommunala verksamheten som köps in från privata företag, föreningar och stiftelser i förhållande till den totala kostnaden för kommunens verksamhet. Genom att kommuner köper varor och tjänster av företagen undviks osund konkurrens från kommunen och näringslivet stärks.

⁶ Den skattesats som används i Svenskt Näringslivs ranking är kommunal- och landstingskatt.

Sammanfattande bedömning

Denna uppföljande granskning syftar till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt att revisorernas synpunkter till följd av genomförd granskning har hanterats av berörda nämnder, utifrån nedanstående:

- Hur togs granskningens resultat/synpunkter emot av kommunstyrelsen?
- Har åtgärder vidtagits för att komma tillrätta med de brister som identifierades i tidigare granskning?
- Vilka orsaker finns till att beslutade åtgärder eventuellt inte har vidtagits?
- Hur fungerar kommunens näringslivsverksamhet 2019?

Efter genomförd granskning bedömer vi att kommunstyrelsen inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt att revisorernas synpunkter till följd av tidigare granskning har hanterats av berörda nämnder. Vi bedömer att näringslivsarbetet i kommunen fortsatt är i stort behov av utveckling. Därtill bedömer vi att det är otillfredsställande att kommunstyrelsen inte agerat i högre utsträckning med tanke på den tidigare granskningen från 2015 och den låga nivå i rankingen av det lokala företagsklimatet som Lindesbergs kommun haft i över 10 år.

Vår rekommendation kvarstår att kommunstyrelsen bör skaffa sig tillräcklig kunskap om resultat och effekter av kommunens genomförda insatser kvarstår. Lindesbergs kommun har de senaste 10 åren legat mycket lågt i Svenskt näringslivs ranking. Under hösten nådde kommunen den lägsta placeringen under denna period, som den kommun som enligt rankingen har näst sämst näringslivsklimat i landet.

Vår bedömning bygger på nedanstående iakttagelser:

Vi bedömer att granskningen i huvudsak togs emot väl av kommunstyrelsen som delade den problembeskrivning som granskningen gav. När det gäller de konkreta rekommendationer som lämnades i granskningen noterar vi att förändringar i sättet att styra och följa upp verksamheten anfördes från kommunstyrelsens sida. Dessa förändringar, en övergång till Stratsys, menade styrelsen skulle motsvara rekommendationerna rörande övergripande strategidokument inom näringslivsområdet, samt skulle underlätta framtida uppföljning och utvärdering av arbetet. Kommunstyrelsen fattade vidare ett beslut om uppdrag för kommunchefen. Uppdraget att ta fram en övergripande strategi för kommunens näringslivsarbete har inte genomförts.

I granskningen framkommer att åtgärder har vidtagits inom flertalet områden för att förbättra förutsättningarna för det lokala näringslivet, däribland justeringar av översiktsplanen, förbättrad kollektivtrafik, tillhandahållande av industritomter och ett utökat bostadsbyggande. Det framkommer dock att den externa kommunikationen samt uppföljningen och utvärderingen av de enskilda insatserna behöver förbättras.

Bilaga 1 – Dokumentförteckning

Arbetsordning för kommunstyrelsens beredning för lokal utveckling, antagen av KS § 26/2015. Gäller från och med 2015-02-01.

Besöksplan Lindesberg, fastställt av kommunstyrelsen 2016-11-29 § 219/2016, gäller till och med 2020-12-31.

Delårsrapport januari-augusti 2019. Dnr: KS 2019-267-10.

Kommunstyrelsens reglemente, antaget av KF § 236/2014 och gäller från och med 2015-01-01.

Lokalt företagsklimat, ranking 2019, Svenskt Näringsliv, september 2019.

Nämndernas mål och budget 2019 Vp 2020-2021 Tillväxt. Dnr: KS 2018/148-11.

Nämndernas verksamhetsberättelse januari-augusti 2019 tillväxtförvaltningen. Dnr: KS 2019-267-6.

Nämndernas verksamhetsberättelse januari-augusti 2019. Dnr: KS 2019-267-9.

Protokollsutdrag från kommunfullmäktiges sammanträde 25 februari 2019, §1/19 Dnr: KS 2017/335, Styrmodell för ledning och styrning.

Revisionsrapport, Granskning av näringslivsverksamheten, Lindesbergs kommun 2015.

Styrmodell för ledning och styrning, fastställt av kommunfullmäktige 2019-01-28, dokumentet gäller till och med 2024.

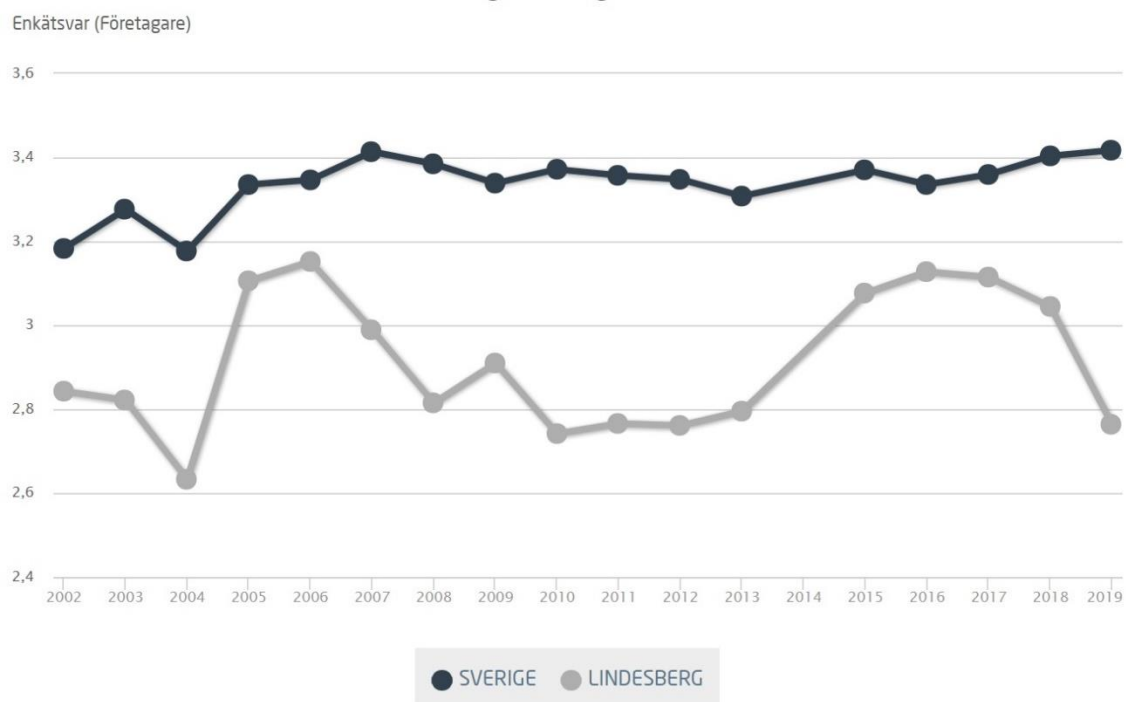
Utvecklingsstrategi Vision 2025 År 2017-2019, Version 2016-04-27, Fastställt av: Kommunfullmäktige KF § 74 2016-05-24, gäller till och med 2019.

Verksamhetsplan 2020 Tillväxt, Dnr: KS 2019-138-29.

Öppna jämförelse företagsklimat (insikt), SKR 2018.

Bilaga 2 – Svenskt Näringslivs företagsranking 2019

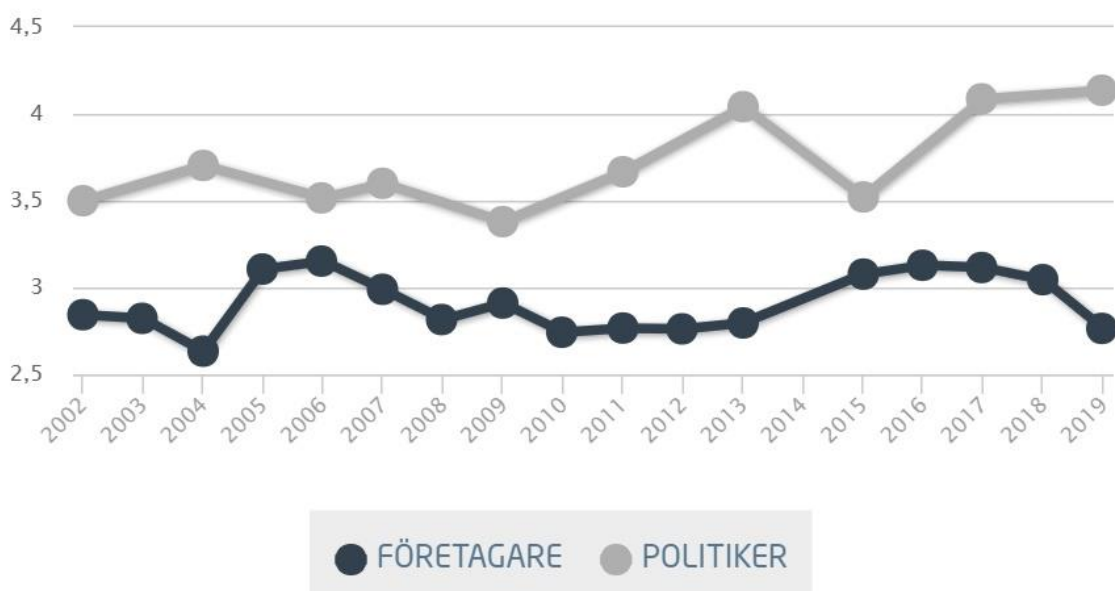
Bild 1: Sammanfattande omdöme av företagsklimatet 2002-2019, Sverige kontra Lindesbergs kommun (skala 1-6 där 6 är bäst)

Bild 2: Sammanfattande omdöme av företagsklimatet, Lindesbergs kommun 2002-2019, företagare kontra politiker (skala 1-6 där 6 är bäst)

Sammanfattande omdöme

Betyg

Bild 3: Ranking enkätsvaren, Lindesbergs kommun 2002-2019 med fokus 2019

↑/↓	ENKÄTFRÅGA	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
↓ 42	Vägnät, tåg- och flyg	185	143	141	146	132	135	133	164	165	155
↓ 42	Konkurrens från kommunen	191	149	64	146	186	234	260	185	202	192
↓ 2	Allmänhetens attityder till företagande	217	215	129	153	236	257	248	264	240	219
↓ 70	Skolans attityder till företagande	236	166	167	263	210	275	278	288	281	266
↓ 22	Medias attityder till företagande	238	216	110	117	219	215	257	281	277	254
↓ 1	Tele- och IT-nät	269	268	249	177	191	183	149	200	210	263
↓ 48	Kommunpolitikernas attityder till företagande	272	224	223	195	257	265	267	269	262	275
↓ 37	Tillämpning av lagar och regler	276	239	202	183	248	240	259	268	279	252
↓ 15	Tjänstemäns attityder till företagande	277	262	224	189	234	264	271	270	281	271
↓ 14	Tillgång till kompetens	281	267	199	173	255	209	203	251	200	226
↓ 53	Sammanfattande omdöme	281	228	205	195	221	265	274	274	281	252
↓ 27	Service till företag	285	258	224	212	246	255	269	282	283	272

Bild 4: Ranking statistik från SCB och UC, Lindesbergs kommun 2002-2019

↑/↓	FAKTOR	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
↓ 4	Andel i arbete	198	194	199	200	186	172	173	182	193	137
↓ 3	Marknadsförsörjning	200	197	201	199	197	192	178	185	205	211
↑ 6	Entreprenader	200	206	226	254	228	200	201	196	147	206
↑ 9	Kommunalskatt	222	231	231	234	248	256	215	139	147	149
↓ 65	Nyföretagsamhet	240	175	222	170	250	219	183	184	248	-
↓ 2	Företagande	271	269	268	260	255	253	261	251	242	240

2020-02-27

Tobias Bjöörn, uppdragsledare

Henrik Fagerlind, projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Lindesbergs kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 21 oktober 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.